

ЗАКОН

О ПОПИСУ ПОЉОПРИВРЕДЕ 2023.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се припрема, организација и спровођење Пописа пољопривреде 2023. у Републици Србији (у даљем тексту: попис), период пописивања, начин прикупљања података, обухват и садржај пописа, обавезе државних и других органа и организација у припреми, организацији и спровођењу пописа, дужности лица која се обухватају пописом, дужности лица која обављају послове пописа, финансирање пописа, објављивање резултата пописа, употреба и заштита података прикупљених у попису.

Значење појединих израза

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

1) *пописивање* је појединачно и свеобухватно прикупљање података о јединицама које се обухватају пописом, у складу са овим законом;

2) *пољопривредно газдинство* јесте производна јединица на којој привредно друштво, земљорадничка задруга, установа или друго правно лице, предузетник или пољопривредник обавља пољопривредну производњу;

3) *породично пољопривредно газдинство* јесте пољопривредно газдинство на којем физичко лице – пољопривредник заједно са члановима свог домаћинства обавља пољопривредну производњу;

4) *носилац породичног пољопривредног газдинства* јесте физичко лице - пољопривредник и предузетник који обавља пољопривредну производњу и које је уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, као носилац породичног пољопривредног газдинства;

5) *пољопривредна производња*, за потребе пописа, обухвата следеће делатности, у складу са уредбом којом се уређује класификација делатности:

- (1) гајење једногодишњих, двогодишњих и вишегодишњих биљака,
- (2) гајење садног материјала,
- (3) узгој животиња (обухваћене су само делатности „узгој полуприпитомљених и осталих животиња” (осим инсеката) и „узгој пчела и производња меда и пчелињег воска”),
- (4) мешовита пољопривредна производња,
- (5) одржавање пољопривредних површина у добром пољопривредном и еколошком стању;

6) *коришћено пољопривредно земљиште* чине: пољопривредно земљиште на окућници, оранице и баште (укључујући и угаре), стални засади, ливаде и пашњаци, које газдинство редовно обрађује – користи;

7) *окућница* је пољопривредна површина на којој се гаје пољопривредни производи намењени за сопствену потрошњу чланова

пољопривредног газдинства, при чему пољопривредно газдинство може повремено да продаје вишак производа са окућнице, која је обично одвојена од остале пољопривредне површине и најчешће се налази поред куће;

8) *условно грло* је стандардна обрачунска јединица којом се број грла различитих врста и категорија своди на упоредиву вредност. Обрачун условног грла је прописан методологијом пописа;

9) *Упитник* за пољопривредно газдинство (у даљем тексту: пописни упитник) је образац којим се прикупљају подаци у попису;

10) *веб-упитник* је пописни упитник за самоанкетирање, у електронској форми.

Сви изрази у овом закону употребљени у мушком роду подразумевају се и у женском роду и обрнуто.

Активности после пописа

Члан 3.

Непосредно по завршетку пописа, на репрезентативном узорку, врши се контрола квалитета података прикупљених пописом ради оцењивања обухвата и квалитета прикупљених података.

II. СПРОВОЂЕЊЕ ПОПИСА

Период и трајање пописивања

Члан 4.

Пописивање се спроводи у периоду од 1. јуна до 31. децембра 2023. године.

Директор Републичког завода за статистику одређује тачан датум почетка пописивања.

Пописивање траје 75 дана од дана његовог започињања, а изузетно, у случају наступања ванредних околности које знатно отежавају његово спровођење, може бити продужено одлуком директора Републичког завода за статистику.

Тачан датум почетка пописивања објављује се на интернет презентацији Републичког завода за статистику најмање три месеца пре датума који је утврђен као датум почетка пописивања из става 2. овог члана.

Изузетно, уколико се пољопривредна газдинства која имају статус правног лица одлуче за самоанкетирање путем веб-упитника, пописивање истих може се спроводити почев од 1. маја 2023. године.

Подаци који се прикупљају путем пописног упитника обухватају период од последњих 12 месеци који претходе дану започињања пописа, док се подаци у вези са коришћењем подстицајних средстава односе на трогодишњи период који се завршава на дан 31. децембар 2023. године.

Јединице које се обухватају пописом

Члан 5.

Пописом се обухватају:

- 1) породична пољопривредна газдинства;
- 2) привредна друштва, земљорадничке задруге, установе или друга правна лица, као и предузетник који су регистровани да претежно обављају делатности пољопривредне производње,

3) привредна друштва и друга правна лица регистрована за обављање делатности које нису пољопривредна производња, а која имају организоване огранке или друге организационе делове у којима обављају делатности пољопривредне производње.

Коришћено пољопривредно земљиште јединица које се обухватају пописом чини најмање 98% од укупног коришћеног пољопривредног земљишта у Републици Србији без површина под окућницама, а број условних грла најмање 98% од укупног броја условних грла у Републици Србији.

Јединице које се не обухватају пописом

Члан 6.

Пописом се не обухватају домаћинства са сопственом пољопривредном производњом која није намењена тржишту и не прелази физички праг одређен у складу са методологијом пописа Републичког завода за статистику, као и домаћинства, привредна друштва и предузетници који не обављају пољопривредну производњу.

Метод пописивања

Члан 7.

Подаци у попису прикупљају се методом интервјуа.

Изузетно од става 1. овог члана, од пољопривредних газдинства подаци се могу прикупљати и методом самоанкетирања путем веб - упитника, у складу са методологијом пописа.

Подаци о пољопривредним газдинствима

Члан 8.

Путем пописног упитника у попису се прикупљају следећи подаци о пољопривредним газдинствима: идентификациони подаци газдинства (име и презиме, јединствени матични број грађана и адреса становања носиоца породичног газдинства) и подаци о: локацији газдинства, земљишном фонду и категоријама коришћења пољопривредног земљишта, површинама под усевима, површинама воћњака и винограда, наводњавању и употреби ђубрива, броју стоке – по врстама и категоријама, броју осталих животиња и кошница пчела, органској пољопривредној производњи, пољопривредним објектима, пољопривредној механизацији и опреми, радној снази, другим активностима газдинства, примењеним мерама руралног развоја, као и осталим подацима о газдинству.

Основни подаци о пољопривредним газдинствима: локација газдинства, земљишни фонд и категорије коришћења пољопривредног земљишта, подаци о радној снази, површинама под усевима, површинама воћњака и винограда, броју стоке – по врстама и категоријама, броју осталих животиња и кошница пчела прикупљају се потпуним обухватом јединица посматрања, док се подаци за остала обележја из става 1. овог члана могу прикупљати на узорку (модули) или преузети из административних извора, у складу са методологијом пописа Републичког завода за статистику.

Релативна стандардна грешка података појединих обележја добијених на узорку је максимално 7,5% на нивоу региона.

III. ОБАВЕЗЕ ДРЖАВНИХ И ДРУГИХ ОРГАНА И ОРГАНИЗАЦИЈА У ПРИПРЕМАМА, ОРГАНИЗАЦИЈИ И СПРОВОЂЕЊУ ПОПИСА

Органи за спровођење пописа

Члан 9.

Попис припрема, организује и спроводи Републички завод за статистику.

Одређене послове припреме, организације и спровођења пописа на територији општина, градова и града Београда, Републички завод за статистику обавља преко пописних комисија и Градске управе – града Београда – за територију града Београда, у складу са овим законом.

У припреми, организацији и спровођењу пописа, у оквиру свог делокруга, учествују и:

- 1) министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде;
- 2) друга надлежна министарства и посебне организације, од којих Републички завод за статистику затражи помоћ у вршењу пописа;
- 3) јединице локалне самоуправе;
- 4) други органи, организације и институције.

Републички завод за статистику

Члан 10.

Републички завод за статистику у спровођењу овог закона врши следеће послове: дефинише методологију пописа и израђује пописни упитник; сарађује са министарствима, посебним организацијама, јединицама локалне самоуправе и другим органима, организацијама и институцијама, координира заједничке активности на припреми, организацији и спровођењу пописа и, у складу са овим законом, даје инструкције, пружа стручну помоћ и тражи извештаје о реализацији пописних активности; обезбеђује потпуно, тачно и благовремено обавештавање становништва о значају и циљевима пописа, начину и времену његовог спровођења; образује пописне комисије у општинама, градовима и градским општинама града Београда у којима је заступљена пољопривредна производња и одређује њихове обавезе у складу са овим законом; доставља пописним комисијама методологију пописа, као и опрему за теренско прикупљање података; распоређује и преноси финансијска средства пописним комисијама; утврђује начин коришћења финансијских средстава намењених за спровођење пописа и прати и надзире њихову употребу; одређује критеријуме и процедуре за избор непосредних учесника у попису; врши стручну обуку, организује и координира инструктаже непосредних учесника у попису; издаје овлашћења за рад учесницима у попису; организује теренско прикупљање података и контролу квалитета података прикупљених пописом; подноси захтев за покретање прекршајног поступка у складу са овим законом; врши обраду и анализу података; објављује резултате пописа; архивира пописну грађу и обезбеђује заштиту података у складу са законом и другим прописима.

Тело за координацију пописа, образовано у Републичком заводу за статистику, организује и координира рад свих учесника у попису.

Телом за координацију руководи директор Републичког завода за статистику, а чланови су лица запослена у Републичком заводу за статистику одговорна за организацију и реализацију појединих пописних активности.

Пописна комисија

Члан 11.

Пописна комисија се образује за општину, град и градску општину града Београда у којој је заступљена пољопривредна производња.

Чланове пописне комисије, на предлог јединице локалне самоуправе, односно градске општине града Београда, именује директор Републичког завода за статистику решењем против ког није дозвољена жалба.

Пописна комисија има три члана, с тим што је један члан представник Републичког завода за статистику.

Изузетно од става 3. овог члана на посебно образложен захтев јединице локалне самоуправе, директор Републичког завода за статистику може да именује додатне чланове пописне комисије, сходно критеријумима који су утврђени методологијом пописа.

Пописна комисија дужна је да у складу са инструкцијама Републичког завода за статистику благовремено предузме све мере неопходне за квалитетну припрему, организацију и спровођење пописа на територији за коју је задужена.

Пописна комисија врши следеће послове: обавештава становништво о значају и циљевима пописа, начину и времену његовог спровођења, као и о правима и дужностима грађана у попису; обезбеђује просторије за избор пописивача и организује пријем докумената која пописивачи подносе за избор; обезбеђује просторије за смештај пописног материјала и опреме; обезбеђује просторије за инструктажу пописивача и друге просторије неопходне за рад; пружа пописивачима помоћ и решава спорне ситуације на терену; ангажује стручњаке из области информационо комуникационих технологија за подршку током обуке непосредних учесника у попису и током теренске реализације пописа; ангажује додатно стручно особље за обављање појединих пописних задатака уколико представник Републичког завода за статистику – члан пописне комисије сматра да је то потребно; стара се о правилном распореду и рационалној употреби финансијских средстава одређених за попис, израђује обрачун утрошених средстава и о томе доставља извештај Републичком заводу за статистику; обавља и друге послове у вези с припремама и спровођењем пописа, у складу са методологијом и инструкцијама Републичког завода за статистику.

Министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде

Члан 12.

Министарство надлежно за послове пољопривреде, шумарства и водопривреде даје мишљење о методологији пописа и о садржају пописног упитника из члана 8. овог закона, учествује у промоцији пописа и преко својих организационих јединица пружа подршку Републичком заводу за статистику у току спровођења пописа на терену у оквиру свог делокруга и надлежности утврђених овим законом.

Остала министарства и посебне организације

Члан 13.

Министарства и посебне организације обавезни су да, у случају потребе, пруже помоћ Републичком заводу за статистику у извршењу пописа у оквиру свог делокруга утврђеног законом.

Јединица локалне самоуправе

Члан 14.

Јединица локалне самоуправе обавља следеће послове: предлаже чланове пописне комисије, обезбеђује просторије за рад пописне комисије, прати спровођење пописа на својој територији, пружа помоћ пописној комисији у извршавању пописних задатака и обавља друге послове у складу са упутствима Републичког завода за статистику.

Јединице локалне самоуправе су обавезне да пруже помоћ Републичком заводу за статистику и пописним комисијама у извршењу пописа.

Други органи, организације и институције

Члан 15.

Други државни органи, органи аутономне покрајине, организације, агенције, канцеларије и службе Владе, обавезни су да, у случају потребе, пруже стручну помоћ Републичком заводу за статистику у припреми и извршењу пописа, у оквиру својих надлежности утврђених посебним прописима.

Употреба административних извора података

Члан 16.

За потребе припреме и организације пописа, контроле обухвата јединица пописа и унапређења квалитета прикупљених података, Републички завод за статистику има право приступа административним изворима података у државним органима и другим институцијама.

Подаци од значаја за попис из члана 8. овог закона за које постоје расположиви административни извори, биће преузети из тих извора и неће се прикупљати током теренске реализације пописа.

Власници административних извора података обавезни су да на захтев Републичког завода за статистику омогуће преузимање података од значаја за попис, укључујући идентификаторе.

Републички завод за статистику је дужан да предузме све мере заштите података преузетих из административних извора, у складу са законом којим се уређује званична статистика.

IV. ФИНАНСИРАЊЕ ПОПИСА

Финансирање послова Републичког завода за статистику

Члан 17.

Средства за финансирање послова у вези са пописом обезбеђују се у буџету Републике Србије, а Републички завод за статистику врши пренос дела средстава на подрачуне за посебне намене пописним комисијама за спровођење пописа.

Републички завод за статистику овлашћује једног или више чланова пописне комисије за располагање средствима на подрачуну за посебне намене из става 1. овог члана, који су одговорни за законито и наменско трошење средстава са тог подрачуна.

Пописне комисије воде евиденцију о утрошку средстава са подрачуна за посебне намене из става 1. овог члана и извештај о томе достављају Републичком заводу за статистику, на његов захтев.

Републички завод за статистику прати и надзире законито и наменско коришћење средстава са подрачуна за посебне намене из става 1. овог члана.

Средства из става 1. овог члана, обезбеђена законом о буџету Републике Србије, која се не утроше за финансирање послова у вези са пописом, враћају се у буџет Републике Србије до истека фискалне године.

Накнаде лицима која учествују у попису

Члан 18.

Пописивачи, координатори, чланови пописних комисија и друга лица која се ангажују за обављање послова у вези са пописом, имају право на новчану накнаду.

V. ОБАВЕЗЕ И ДУЖНОСТИ ДАВАЛАЦА ПОДАТАКА И ЛИЦА КОЈА ВРШЕ ПОСЛОВЕ ПОПИСА

Обавезе и дужности давалаца података

Члан 19.

Даваоци података су јединице пописа које су обухваћене чланом 5. овог закона.

Даваоци података дужни су да учествују у попису, у складу са овим законом и методологијом пописа Републичког завода за статистику.

Правно лице које обавља делатност пољопривредне производње, одговорно лице у правном лицу које обавља делатност пољопривредне производње, предузетник који обавља делатност пољопривредне производње као и пољопривредник дужни су да на основу расположиве документације, у року предвиђеном у методологији пописа и без накнаде, дају тачан и потпун одговор на сва питања у пописном упитнику.

Носилац породичног пољопривредног газдинства или пунолетни члан породичног пољопривредног газдинства коме су познати подаци који се прикупљају у попису дужан је да без накнаде да тачан и потпун одговор на сва питања у пописном упитнику.

Обавезе, дужности и сврха обраде података о личности лица која врше послове пописа

Члан 20.

Пописивач, координатор и друго физичко или правно лице ангажовано у попису дужно је да послове који су му поверени обавља благовремено и на прописан начин.

Пописивач, координатор и друго физичко или правно лице ангажовано у попису дужно је да води рачуна о тачности уписа података које су дали даваоци података.

Лице из става 2. овог члана дужно је да чува као тајну податке о пописаним пољопривредним газдинствима до којих дође током обављања послова који су му поверени.

Републички завод за статистику, у циљу поштовања својих правних обавеза, прикупља и обрађује податке о личности (име и презиме, јединствени матични број грађана, пребивалиште/боравиште, број текућег рачуна) свих лица која се ангажују за обављање послова у вези са пописом (чланови пописних комисија, пописивачи, координатори и друга лица), са сврхом остваривања права и обавеза по основу рада тих лица.

VI. ОБРАДА ПОДАТАКА, ОБЈАВЉИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ПОПИСА, УПОТРЕБА, ЗАШТИТА И ЧУВАЊЕ ПОДАТАКА ПРИКУПЉЕНИХ У ПОПИСУ

Обрада података

Члан 21.

Републички завод за статистику прикупља и обрађује податке у попису у циљу обављања послова у јавном интересу, а ради производње и објављивања података званичне статистике.

Обрада података је неопходна у циљу обезбеђивања званичних статистичких података о структури пољопривредних газдинстава из члана 8. овог закона, за потребе анализе, оцене стања и планирања у области пољопривреде.

Посебна обрада података по захтевима корисника врши се у складу са законом којим се уређује званична статистика.

Прикупљени подаци о личности и имовинском стању обрађују се у статистичке сврхе, уз примену свих техничких и организационих мера за спречавање идентификације јединице обухваћене пописом из члана 5. овог закона на коју се подаци односе, укључујући и псеудонимизацију.

Обрада података о личности врши се у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Објављивање резултата пописа

Члан 22.

Републички завод за статистику објављује:

- 1) прелиминарне резултате пописа, најкасније до 31. јануара 2024. године;
- 2) коначне резултате пописа, најкасније до 31. децембра 2025. године.

Резултати пописа објављују се искључиво у виду агрегираних података и доступни су свима под једнаким условима.

Употреба података прикупљених у попису

Члан 23.

Подаци прикупљени у попису користе се искључиво у статистичке сврхе и Републички завод за статистику их не може уступати другим лицима.

Подаци прикупљени у попису не могу се употребљавати у сврху утврђивања обавеза грађана и пољопривредних газдинстава и не могу се користити као доказ за остваривање права грађана и пољопривредних газдинстава.

Републички завод за статистику може користити податке прикупљене пописом за успостављање, вођење и ажурирање статистичких регистара, у складу са законом којим се уређује званична статистика и законом којим се уређује заштита података о личности.

За потребе коришћења пописних података у научноистраживачке сврхе, Републички завод за статистику образује посебну базу података.

Заштита података прикупљених у попису

Члан 24.

Републички завод за статистику дужан је да предузме све прописане административне, техничке и организационе мере неопходне за заштиту података прикупљених у попису од нелегалног приступа, објављивања или коришћења у складу са законом којим се уређује информациона безбедност.

Чување података

Члан 25.

Подаци прикупљени у попису чувају се трајно, у електронској форми.

VII. ОВЛАШЋЕЊА ЗА ДОНОШЕЊЕ АКТА

Овлашћења за доношење аката

Члан 26.

Методологију пописа и садржај пописног упитника утврђује директор Републичког завода за статистику у складу са овим законом и општеприхваћеним правилима статистичке струке.

Мерила за утврђивање висине новчане накнаде која се исплаћује лицима из члана 18. овог закона, ближе уређује директор Републичког завода за статистику у оквиру предвиђеног буџета пројекта.

Директор Републичког завода за статистику доноси, у складу са важећим стандардима, посебан акт којим се ближе регулише складиштење и организовање података прикупљених у попису из члана 8. овог закона.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 27.

Новчаном казном од 100.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице које обавља делатност пољопривредне производње ако одбије да пописивачу да податке о газдинству који се прикупљају у складу са овим законом или му да нетачне или непотпуне податке (члан 19. став 3).

Новчаном казном у износу од 30.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у правном лицу из става 1. овог члана.

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај предузетник који обавља делатност пољопривредне производње ако одбије да пописивачу да податке о газдинству који се прикупљају у складу са овим законом или му да нетачне или непотпуне податке (члан 19. став 3)

Новчаном казном од 20.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај носилац породичног пољопривредног газдинства или пунолетни члан породичног пољопривредног газдинства коме су познати подаци који се прикупљају, ако одбије да пописивачу да податке о газдинству који се прикупљају у складу са овим законом или му да нетачне или непотпуне податке (члан 19. став 4).

Члан 28.

Новчаном казном од 30.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај пописивач, координатор и друго физичко или правно лице које је задужено за обављање послова у вези с пописом, као и одговорно лице у правном лицу које обавља послове у вези с пописом, ако:

1) не обавља послове пописа благовремено и на прописан начин (члан 20. став 1);

2) не води рачуна о тачности уписа података који су дали даваоци података (члан 20. став 2);

3) не чува као тајну податке о пописаним пољопривредним газдинствима до којих дође током обављања послова који су му поверени (члан 20. став 3).

Члан 29.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај члан пописне комисије који је овлашћен за располагање средствима на подрачуну за посебне намене ако ненаменски и незаконито троши средства са подрачуна пописне комисије (члан 17. став 2).

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Рок за доношење аката

Члан 30.

Акти из члана 26. овог закона биће донети најкасније до 31. децембра 2022. године.

Рок за образовање пописних комисија

Члан 31.

Пописне комисије из члана 11. овог закона образоваће се најкасније до 31. маја 2023. године.

Ступање на снагу овог закона

Члан 32.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.